

Salut Ambiental
Llicenciatura de Ciències Ambientals
Universitat Autònoma de Barcelona

Curs 2004-2005

Objectius de l'assignatura

Proporcionar els elements bàsics per poder estudiar i conèixer els efectes sobre la salut de les condicions ambientals a les que estan sotmeses les persones (contaminació atmosfèrica, qualitat de l'aigua, radiacions, residus industrials, etc).

Equip docent.

L'equip docent de l'assignatura està format per professors i col.laboradors de l'Àrea de Medicina Preventiva i Salut Pública de la Facultat de Medicina, la majoria dels quals desenvolupen la seva activitat de recerca a la Unitat de Recerca Respiratòria i Ambiental de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM), c/Doctor Aiguader 80, Barcelona 08003, telf: 93 221 10 09.

La professora responsable de l'assignatura és la Dra. Maria Sala, Professora Associada del Departament de Pediatria, Ginecologia i Obstetrícia i Medicina Preventiva de la Facultat de Medicina de la UAB.

Atenció personal als estudiants.

Per qualsevol consulta cal adreçar-se a Maria Sala per email (email: msala@ajabadell.es).

Bibliografia relacionada

1. D. Coggon, G. Rose, DJP Barker. *Epidemiology for the uninitiated*. BMJ (3th edition)
2. R. Beaglehole, R. Bonita, T. Kjellström. *Epidemiologia Básica*. World Health Organization, Geneva, 1993
3. R Bertollini, MD Lobowitz, R Saracci, DA Savitz. *Environmental Epidemiology. Exposure and Disease*. Lewis Publishers. World Health Organization, 1993
4. K. Steenland, DA Savitz. *Topics in Environmental Epidemiology*. Oxford University Press, 1997
5. F. Martínez Navarro et al. *Salut Pública*. Mc Graw-Hill/ Interamericana de España S.A., 1997
6. T. Colborn. *Nuestro futuro robado. ¿Amenazan las sustancias químicas sintéticas nuestra fertilidad, inteligencia y supervivencia?* Ecoespaña Editorial, Madrid 1997.
7. W.H.O. *Our planet, our health. Report of the WHO comission on health and environment*. World Health Organization, Geneva 1992.
8. WHO, UNEP. *Climate change and human health*. A. J. McMichael, A. Haines, R. Sloff and S. Kovats, editors. World Healht Organization, Geneva 1996.

Organització del curs

El curs consta de sessions teòriques, els dilluns i dimecres de 8:30 a 10:00, i de la realització de pràctiques. Les pràctiques consistiran en la realització d'exercicis i en la discussió i treball sobre un article publicat d'epidemiologia ambiental. El treball serà l'elaboració d'un protocol d'estudi d'una problemàtica ambiental amb efectes per la salut. Aquest treball es fa en grups de 5-8 persones.

Sessions pràctiques

- Elaboració d'un protocol de recerca epidemiològica
- Recerca bibliogràfica a través d'internet.
- Exercici sobre càlcul d'Odds ratio
- Exercici sobre Riscs Relatius
- Lectura dels articles a treballar.
- Treball sobre l'article. Disseny. Alternatives
- Treball sobre l'article. Biaixos.
- Treball sobre l'article. Interpretació resultats.
- Treball sobre l'article. Discussió.

El treball sobre l'article s'haurà d'entregar el primer dia de classe després de les festes de Nadal.

Avaluació

La avaluació dels estudiants es farà en un 80 % amb examen tipus test (50 preguntes, 1-3 per tema) i un 20% per l'avaluació del treball de pràctiques.

Calendari de sessions teòriques

Tema	Professor
1. Introducció a l'Epidemiologia Ambiental.	Maria Sala
2. Mesura de l'efecte. Incidència, prevalença.	Maria Sala
3. Variacions geogràfiques i temporals de les malalties.	Maria Sala
4. Mesura de l'exposició en epidemiologia ambiental	Maria Sala
5. La utilització dels marcadors biològics	Maria Sala
6. Tipus d'estudis. Estudis de cohort.	Maria Sala
7. Estudis de cohort/2. Risc Relatiu	Maria Sala
8. Metalls pesats. Exposició a plom i desenvolupament neuroconductual en infants	Núria Ribas
9. Estudis de casos i controls /1. Odds ratio	Maria Sala
10. Estudis de casos i controls / 2. Biaixos, factors de confusió i estratificació	Maria Sala
11. Estudis transversals. Ex: Estudi dels efectes de l'exposició als organoclorats. El cas de l'hexaclorbenzè a Flix	Maria Sala
12. Contaminació atmosfèrica/1. Sèries temporals	Marc Saez
13. Les causes del càncer i l'avaluació de carcinògens (IARC). Criteris causals en epidemiologia	Maria Sala
14. Valoració del risc: el cas de les dioxines	Manolis Kogevinas
15. Contaminants i tractament d'aigües. Els trihalomentans	Maria Sala
16. Camps electromagnètics de baixa freqüència i radiacions ionitzants	Maria Sala
17. Valoració epidemiològica dels desastres químics. El cas del Prestige	Miquel Porta / Carolina Ruiz
18. La telefonia mòbil	Maria Sala
19. Disruptors hormonals i salut reproductiva	Núria Ribas
20. Organoclorats i salut infantil	Núria Ribas
21. Tabac, fum passiu i salut	Maria Sala
22. La investigació d'una epidèmia. L'exemple de la legionel·losi	Maria Sala
23. Principi de la precaució	JM Antó
24. Canvis climàtics i salut	Maria Sala
25. Presentació de projectes de pràctiques	Estudiants
26. Presentació de projectes de pràctiques	Estudiants